

Připravili jsme pro vás zářijovou rozesílku s číslem 13/2023. Upozorňujeme zejména na vyhlášení již XXIII. ročníku nominací na Cenu EVVO (str. 5) a průzkum veřejného mínění obyvatel Zlínského kraje „Jak jsme na tom s místními a regionálními potravinami“ (str. 2).

V části I, na stránkách 2–13, najdete AKTUALNÍ informace – zprávy z tisku, grantové výzvy, pozvánky na vzdělávací programy a akce, informace o kampaních.

V části II přinášíme náměty a inspiraci i tipy na pomůcky a publikace (str. 14–19).

Část III přináší stálý soubor informací a odkazů k důležitým tématům (od str. 20).

Přejeme vám úspěšný a radostný nový školní rok plný zajímavých setkání a poznání.

Archív rozesílek: www.liska-evvo.cz/rozesilka

Významné dny v ZÁŘÍ: září – měsíc biopotravin a ekologického zemědělství, 11. září – Týden bez odpadu, 13. září – Mezinárodní den čokolády, 16. září – World Cleanup Day, Mezinárodní den ochrany ozónové vrstvy, Evropský týden mobility, 18. září – Světový den vodního monitoringu, 20. září – Evropský týden udržitelného rozvoje, 22. září – Den bez aut, 23. září – Evropský den ekologického zemědělství, Den za obnovu lesa, více na <https://www.ekokalendar.cz/>

Akce do DIÁŘE:

Pátek 22. září	Den bez aut www.mestovsetin.cz
Sobota 23. září	Den Zlínského kraje www.kr-zlinsky.cz
Neděle 24. září	Jablečná slavnost Hostětín https://hostetin.veronica.cz/
Středa 18. října	XXII. Krajská konference o EVVO www.liska-evvo.cz

Osvětové kampaně LÍSKY

PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI	PŘÍRODNÍ ZAHRADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY	STROMY A MY	POCTIVĚ VYROBENÉ, SPRAVEDLIVĚ ZAPLACENÉ	POCTIVĚ VYROBENÉ, PODPORA MÍSTNÍ UDRŽITELNÉ EKONOMIKY
1.–30. DUBNA	1. KVĚTNA – 30. ČERVENA	15. ZÁŘÍ – 31. ŘÍJNA	CELOROČNĚ	CELOROČNĚ
www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte důležitá témata **PTÁCI, ZAHRAIDA, STROMY, FAIR TRADE a místní udržitelná ekonomika**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Hlavním cílem kampaní je osvěta tématu s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

Každá kampaň vychází z významného dne či **klíčové akce**.

Ke kampani je sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické **materiály, metodické listy či pomůcky**.

Registrace do kampaní zde: <https://forms.gle/PffLWtjijunJYv37H9>

OBSAH ROZESÍLKY 13/2023

Část I

INFORMACE, AKTUALITY, POZVÁNKY NA AKCE, NABÍDKA PROGRAMŮ PRO ŽÁKY I DOSPĚLÉ, KAMPANĚ

I/1	Zprávy z Lísky	... str. 2
I/2	Aktuality, zprávy z webu a tisku	... str. 3
I/3	Grantové výzvy	... str. 4
I/4	Pozvánky na akce, osvětové kampaně	... str. 5
I/5	Vzdělávací programy a metodická podpora EVVO	... str. 10
I/6	Výukové programy, projektové dny pro školy a školská zařízení	... str. 12

Část II

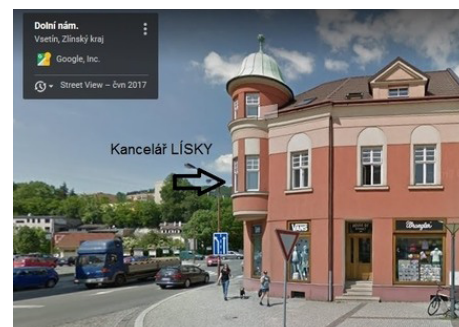
METODICKÁ PODPORA

II/1	Náměty, doporučení, inspirace, příklady dobré praxe	... str. 14
II/2	Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky	... str. 17
II/3	Program Učíme se venku	... str. 18
II/4	Projekty pro školy, soutěže	... str. 19
II/5	Tipy na výlety, exkurze, výstavy	... str. 19

Část III

UŽITEČNÉ ODKAZY A INFORMACE

III/1	Udržitelný rozvoj	... str. 20
III/2	Přírodní zahrady	... str. 21
III/3	Zelené okénko	... str. 21
III/4	Místní produkty, biopotraviny	... str. 21
III/5	Fairtrade	... str. 21

Férový obchůdek Lísky

www.liska-evvo.cz/doc/ferovy-obchudek

Podpořte LÍSKU

Programy a činnosti můžete podpořit finančně:

- ✓ členstvím v Klubu LÍSKY
- ✓ darem prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

Klub LÍSKY

Svým členstvím v Klubu LÍSKY podpoříte programy pro děti a osvětové kampaně, stanete se součástí dění, získáte informace a benefity a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte.

V roce 2022 členové Klubu Lísky zaslali 36.000 Kč.

Děkujeme za dlouhodobou podporu, díky níž můžeme tvořit tematické programy a materiály pro učení venku.

Dar LÍSCE

prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

S LÍSKOU v přírodě je prima. Podporujeme pedagogy a lektory, aby přenesli výuku co nejvíce ven, do školních zahrad a okolí školy. Poskytujeme náměty a příklady, co a jak venku učit. Zaměřujeme se na budování a využívání zahrad a propagujeme benefity kontaktu dětí s přírodou. Aktivně se věnujeme tématu ptáci, stromy, voda, fair trade, místní udržitelná ekonomika a potravinová soběstačnost. Připravujeme výukové programy a projektové dny, žákovské kampaně, akce pro rodiny s dětmi, veřejnost, osvětové kampaně, konference, semináře, kurzy a exkurze pro pedagogy. www.darujme.cz/projekt/1203070

V roce 2022 jsme z vašich darů získali 1.470 Kč.

Velmi si toho vážíme a DĚKUJEME.

část I • INFORMACE, AKTUALITY

I/1

Zprávy z LÍSKY

Prázdninové měsíce jsme využili v LÍSCE na regeneraci sil, plánování a přípravu programů.

Připravili jsme již 11. DIÁŘ na školní rok 2023/2024, <https://www.liska-evvo.cz/doc/v-lisce-jsme-pripravili-jiz-jedenacty-diar-na-skolni-rok-202324>. Zpracovali jsme nabídku programů pro školy, najdete ji na <https://www.liska-evvo.cz/doc/nabidka-programu-lisky-pro-materske-a-zakladni-skoly-na-novy-skolni-rok-1>

Pracovali jsme na tvorbě a popisu aktivit do lektorských manuálů 4 nových programů v projektu Lísky „Písmena a čísla VENKU s Lískou“. Projekt podpořilo Ministerstvo životního prostředí.

Dokončili jsme popis lektorských manuálů, pracovních listů a materiálů k programům v Arboretu Semetín na téma VODA, STROMY a HMYZ pro MŠ a I. stupeň ZŠ. V září a říjnu nás čeká výuka projektových dnů v Arboretu. Projekt je spolufinancován Zlínským krajem.

Přijali jsme výzvu na realizaci průzkumu veřejného mínění obyvatel Zlínského kraje „Jak jsme na tom s místními a regionálními potravinami“, <https://www.liska-evvo.cz/doc/pruzkum-verejneho-mineni-obyvatel-zlinskeho-kraje-a-prilehleho-okoli>

Vyhlásili jsme nominace na CENU za přínos EVVO ve Zlínském kraji za rok 2023, <https://www.liska-evvo.cz/doc/liska-vyhlasuje-nominace-na-udeleni-ceny-za-prinos-k-rozvoji-environmentalni-vychovy-vzdelavani-a-osvety-ve-zlinskem-kraji-za-rok-2023-xxiii-rocnik>

Připravujeme XXII. Krajskou konferenci o EVVO (18. října) a program na Den Zlínského kraje (23. září), <https://www.liska-evvo.cz/doc/den-zlinskeho-kraje-sobota-23-zari-2023>, Výstavu na stromech, Den bez aut, besedy a workshopy, projektové dny v MŠ a ZŠ.

Jsmo připraveni podpořit školy, organizace i obce zajištěním aktivit pro děti a Férové kavárny LÍSKY na rozmanitých slavnostech, festivalech a oslavách.

Těšíme se na setkávání, Vaše LÍSKA

PRŮZKUM VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ OBYVATEL ZLÍNSKÉHO KRAJE A PŘÍLEHLÉHO OKOLÍ

Obracíme se na vás s prosbou o vyplnění krátkého dotazníku, který se týká vašeho postoje k regionálním a místním výrobkům a službám v rámci Zlínského kraje či jeho přílehlého okolí.

Soustředíme se zde na téma místních a regionálních potravin – kde a co rádi nakupujete, jaké máte problémy s jejich dostupností a také na sběr možných nápadů, jak podpořit místní a regionální produkci a odbyt.

Vyplněním dotazníku nám velmi pomůžete ke zvýšení povědomí o místních a regionálních výrobcích. Děkujeme!

Dotazník je možno vyplnit online: <https://forms.office.com/e/RajkJcRctH>

Nebo písemně – viz dotazník ke stažení na <https://www.liska-evvo.cz/doc/pruzkum-verejneho-mineni-obyvatel-zlinskeho-kraje-a-prilehleho-okoli>.

Průzkum je podpořen Strategii AV21, výzkumným programem Potravinový pro budoucnost, realizován ve spolupráci s Lískou, z.s.

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 13/2023

strana 2

Dovednosti 21. století.

Připraví klasická škola děti na budoucnost?

Již před 30 lety definovali odborníci dovednosti, které jsou pro život v moderní době zásadní. O co se jedná? A kde se je děti naučí?

Dovednosti 21. století. To je 12 schopností, které pomohou vašemu dítěti udržet krok s bleskovým tempem současného vývoje a lépe se v dnešním světě orientovat. Každá dovednost je jedinečná v tom, jak člověku pomáhá, nicméně všechny mají jednu společnou vlastnost. V době internetu a nástupu umělé inteligence jsou velmi důležité. Dovednosti 21. století byly definovány již v 80. letech 20. století. Dělí se do tří základních kategorií. Jsou jimi učební dovednosti, dovednosti v oblasti gramotnosti a dovednosti pro život.

Celý článek na <https://edunaco.com/edumag/pripravi-klasicka-skola-deti-na-budoucnost>

Prázdniny v novém školním roce:

Děti si užijí více volna, Vánoce budou ale opět krátké

Jeden školní rok je skoro za námi a s tím novým přichází nový rozvrh prázdnin, díky kterému si můžete snadno naplánovat dovolenou. O organizaci školního roku 2023/2024 informuje ministerstvo školství předem. Pokud tedy nechcete nechávat své ratolesti doma, v redakci eXtra.cz jsme pro vás připravili velký přehled prázdnin ZŠ, SŠ i ZUŠ. 25. 06. 2023 16:52 | Autor Žaneta Alexová Vyučování ve školním roce 2023/2024 začne ve všech základních, středních a základních uměleckých školách a konzervatořích v pondělí 4. září 2023, takže si žáci hned zkraje užijí prodloužené letní prázdniny. Prvního dne volna se pak dočkají 28. září, kdy slavíme Den české státnosti, který vychází na čtvrtek. Podzimní prázdniny byly stanoveny na čtvrtek 26. října a pátek 27. října 2023. Den vzniku samostatného československého státu 28. října nám letos víkend ani prázdniny neprotáhne, neboť vychází na sobotu. Organizace školního roku vychází z příslušných právních předpisů a informuje o ní MŠMT. Jednotlivé prázdniny upravuje vyhláška č. 16/2005 Sb. o organizaci školního roku, ve znění pozdějších předpisů. Vánoční prázdniny Vánoční prázdniny letos moc dnů navíc dětem nepřinesou. Štědrý den vychází na neděli a prázdniny tak začínají v sobotu 23. prosince 2023 a končí v úterý 2. ledna 2024. Vyučování začne ve středu 3. ledna 2024. Kdy končí první pololetí? Vysvědčení s hodnocením za první pololetí bude žákům předáno ve středu 31. ledna 2024. Na jednodenní pololetní prázdniny si pak studenti počkají až na pátek 2. února 2024, pokud se jim tedy nedostane ředitelského volna.

Termín jarních prázdnin pro Zlínský kraj 19. 2. – 25. 2. 2024

Velikonoce a květnové svátky Velikonoční prázdniny připadnou na čtvrtek 28. března 2024 a zpátky do školních lavic se studenti vrátí v úterý 2. dubna 2024. Květnové svátky – 1. a 5. května, kdy slavíme Svátek práce a Den vítězství – pak připadnou na středy. Pokud budete v květnu chtít vyrazit na menší dovolenou, čas mezi těmito svátky nabízí skvělou příležitost. Vyučování ve druhém pololetí bude ukončeno v pátek 28. června 2024, kdy se předá vysvědčení, a hlavní prázdniny budou trvat od 29. června 2024 do 1. září 2024.

Zdroj: <https://www.extra.cz/zpravy-prazdniny-v-novem-skolnim-roce-deti-si-uziji-vic-volna-vanoce-budou-ale-opet-kratke-1a89f>

Upozornujeme na seriál ČT „Jak se dělá dobrá škola“ režiséra Michaela Kaboše a scénáristy Tomáše Feřteka

První díl se objeví na obrazovkách už 6. září a dívat se a přemýšlet o jednotlivých dílech můžeme vždy ve středu od desíti večer na ČT2. Není to deset příběhů elitních alternativních škol, ale veřejných škol z různých míst naší republiky, které jsou prostě nějakým způsobem dobré. Tiskovka s tvůrci seriálu v Karlových Varech na MFF: <https://1url.cz/5uohm>

A jak se teda pozná dobrá škola podle tvůrců seriálu?

„Je to taková škola, která reaguje na proměnu světa, takže, byt v různé míře, inovuje metody, jakými se děti učí. Důležité pro nás bylo, že jsou v ní spokojeni učitelé, děti i rodiče. Protože pozitivní atmosféra ve škole zásadně rozhoduje o výsledcích vzdělávání.“ (Tomáš Feřtek)

O kreativním vzdělávání

"Objevuje se konsenzus, že všechny děti mohou rozvíjet své schopnosti kreativního myšlení a že postavení těchto dovedností je rovnocenné a podporuje získávání a uplatňování znalostí z jednotlivých předmětů. V mezinárodním měřítku dochází k bohatšímu chápání potřeby kreativity ve všech oblastech učení, získáváme důkazy, že vede ke zlepšení prospěchu dětí a že je důležitá pro přípravu mladých lidí na život ve světě plném stále větší nejistoty."

Diane Fischer-Naylor, ředitelka britské organizace Creativity, Culture & Education pro speciální přílohu Učitelského měsíčníku, na jejímž vzniku jsme se podíleli.

Celý text si můžete přečíst ZDE: <https://bit.ly/Priloha>

Lesní mateřské školy zažívají boom. Děti mají pohyb a nekašlou, chválí rodiče

Jsou alternativou k přeplněným klasickým školkám, navíc se zde děti sblíží s přírodou. Řeč je o lesních mateřských školách, které jsou v posledních letech stále populárnější nejen mezi rodiči, ale také mezi zřizovateli, například obcemi. Některé přitom hlásí, že stále mají volná místa.

Celý článek na https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/lesni-materske-skoly-kapacity-benefity-deti-skolstvi-vzdelani.A230803_174935_domaci_imat?

Povědomí o známce FAIRTRADE

Pokud jde o povědomí o známce FAIRTRADE, podle průzkumu ji zná 66 % českých spotřebitelů, 40 % respondentů uvedlo, že přesně ví, co toto označení znamená. Otázka mapující spontánní znalost označení a certifikátů zaměřených na zlepšování pracovních podmínek v rozvojových zemích letos opět potvrzuje dominantní pozici Fairtrade. V tomto segmentu známku uvedla téměř třetina dotázaných (32 %).

Také v rámci celorepublikových **Férových snídaní**, pikniku na podporu pěstitelů ve světě pořádal dobrovolníci na více než sto osmdesáti místech České republiky a na Slovensku happening. Ukázali tak svůj zájem o život pěstitelů v dalekých zemích Afriky, Asie a Latinské Ameriky. Snídaní a atmosféru v Blansku zachytily dva vstupy ve vysílání České televize: **živý vstup v rámci pořadu Studio 6** (od času 3:44:20).

V loňském roce **vzrostly na českém trhu prodeje všech klíčových komodit** s etickou certifikací Fairtrade. Nejvíce se u nás prodalo fairtradového kaka. Mírný nárůst zaznamenal i prodej fairtradové kávy: při přepočtu na šálky kávy vypil každý obyvatel ČR loni v průměru téměř 16 espress předpřipravených z férové suroviny. Skokanem roku se stala fairtradová bavlna, jejíž prodej vzrostl o 205 %.

Fairtradový příplatek za zboží prodané v ČR, tedy peníze navíc, které pěstitelé vynakládají na rozvoj komunit a zlepšení efektivity pěstování, se zvýšil téměř o pětinu na 44,7 milionů Kč.

Celá TZ na <https://fairtrade.cz/news/prodej-zbozi-s-etickou-certifikaci-fairtrade-v-cr-loni-vzrostl-kazdy-cech-vypil-v-prumeru-16-salku-ferove-kavy/>

Známku FAIRTRADE znají dvě třetiny obyvatel ČR

V květnu si Fairtrade Česko a Slovensko, z.s. (LÍSKA je členskou organizací) u společnosti Median opět nechal zpracovat průzkum, v němž jsme zjišťovali znalost certifikace Fairtrade a známky FAIRTRADE.

Naše rozhodnutí se nasčítají

Jen díky nákupům v České republice, získala fairtradová družstva skoro 45 milionů korun na fairtradovém příplatku.

Peníze navíc dostávají družstva nad rámec výkupní ceny a demokraticky rozhodují o jejich využití. Mohou se rozhodnout, že pomocí peněz postaví školu nebo lékařské zařízení.

Mohou investovat do instalace solárních panelů nebo nákupu nových sazenic odolných vůči chorobám. Důležité je, že sami pěstitelé vybírají projekty k financování, protože sami nejlépe vědí, co potřebují.

I/3

Grantové výzvy

Podzimní výzva je tu. Jak podat žádost o financování projektu v programu Erasmus+?

Dům zahraniční spolupráce přináší přehledný seznam konzultací, informačních seminářů a webinářů k aktuální výzvě k předkládání žádostí o podporu projektů.

Lákají vás projekty mezinárodních výjezdů, ale nevíte, jak na to? Chtěli byste navázat mezinárodní spolupráci s dalšími organizacemi? Nebo třeba již máte zkušenosti s projekty, a měli byste zájem o akreditaci? Máte dotazy ohledně průběhu, financování nebo jakékoliv nejasnosti? Tento článek nabízí souhrnný seznam **informačních seminářů, webinářů, či konzultací**, které vás navedou správným směrem, a pomohou vám při podávání žádostí o financování ještě tento podzim. V aktuální výzvě máte totiž čas už pouze do října.

<https://www.zkola.cz/podzimni-vyzva-je-tu-jak-podat-zadost-o-financovani-projektu-v-programu-erasmus/>

ERASMUS plus

Nabízí teď mnohem více možností. Můžete tak získat zkušenosti ze světa, i když třeba nejste student nebo nemáte čas někam jezdit. Více na <https://www.erasmusroste.cz>

Výzva Základní granty

Vyhlášovatel Nadace Open Society Fund Praha

<http://nno.ecn.cz/index.stm?x=2763605&apc=nF2xx1-->

Podejte si žádost o grant u Nadace Partnerství

Máte chuť udělat něco pro místo, kde žijete?

Aktuální nabídku grantů sledujte na

www.nadacepartnerstvi.cz/granty

O GRANTECH:

Další otevřené výzvy zaměřené na výsadby najdete na www.sazimebudoucnost.cz/

Aktuální grantové výzvy Nadace Partnerství

SÁZÍME BUDOUCNOST 2023:
GRANTY DO 150 000 Kč

Přijem žádosti: do 31.07.2023
Částka: 150 000 Kč
Pro: fyzická osoba, právnická osoba, obec/město
Stav programu: otevřená

SÁZÍME BUDOUCNOST:
GRANTY DO 30 000 Kč

Přijem žádosti: do 31.07.2023
Částka: 30 000 Kč
Pro: právnická osoba, obec/město
Stav programu: otevřená

ALEJ SVOBODY '23

Přijem žádosti: do 18.06.2023
Částka: 250 000 Kč
Pro: obec/město
Stav programu: otevřená

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 13/2023

strana 4

XXII. Krajská konference o EVVO středa 18. října v prostorách HUB Zlín

Přihlašování zde: <https://forms.gle/AHUb1s4cPa8TZqnW9>

Informace: infoevvo@seznam.cz

XXII. Krajská konference o EVVO
SVĚT SE MĚNÍ, POJĎME O TOM UČIT18. 10. 2023
9.00–15.30 hodin
Zlín • <https://hubzlin.cz>

Tradiční inspirovat zajímavých a aktuálních témat, tipů a nápadů pro formální i neformální vzdělávání.

PROGRAM:

- Předání ceny EVVO
- Referáty
- Workshopy, blok I a blok II
- Nabídka knih, pomůcek, programů a služeb

Jako lektori přislíbili účast: Bob Kartouz, Bára Duží, Martin Kříž, Marie Petřů, Pavla Gášková, Monika Havlásková, Petra Handlová, Bára Vojvodíková, Jarda Hlinský, Matěj Adam.

Nabídka publikací, pomůcek, programů představí: Rezekvítek Brno • Nakladatelství Fraus • Líska • VIS Bílé Karpaty • Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic • Park Rochus Uherské Hradiště • Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště, CEV Žabka při SVC Klubko Staré Město • Studijní centrum BASIC Vsetín • Ateliér přírodního barvířství Tincta-Herbae, Jana Šobaňová • Centrum Veronica Hostětín • Lukášovy šité hračky Renata Lažová • Amélie a Martin Janíkovi • vědecký stoleček UTB a Geonika

www.liska-evvo.cz

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Ministerstvo životního prostředí

Pavučina

Udělování Ceny za přínos k rozvoji environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) ve Zlínském kraji

Nejdůležitějšími kritérii při rozhodování o udělení ceny je významný a prokazatelný dopad na dění v místě či regionu, viditelný rozvoj organizace, projektů a programů, jedinečnost a inspirativnost.

KONTAKT: infoevvo@seznam.cz

NOMINACE lze podávat v 10 kategoriích:

1. Osobnost EVVO.
2. Ředitel školy, školského zařízení/ manažer neziskové organizace.
3. Školní koordinátor EVVO, pedagog, lektor.
4. Pracovník/dobrovolník nestátní neziskové organizace.
5. Komunální politik/pracovník veřejné správy.
6. Žák základní/střední školy, student vyšší/vysoké školy.
7. Podnikatel (právnícká i fyzická osoba).
8. Škola, školské zařízení/nezisková organizace.
9. Projekt/aktivita EVVO realizovaný/á na území Zlínského kraje.
10. Objev v oblasti EVVO (jednotlivec).

Formulář pro podání nominace najdete **ZDE**.

Šestý ročník

Národní konference EVVO a environmentálního poradenství, tentokrát s názvem: **EKOVÝCHOVA spravedlivě PRO VŠECHNY**

... aneb aby byla ekovýchova inkluzivní i pro cílové skupiny, na které jsme zatím moc nemysleli

Program se snažíme poskládat tak, aby účastníci získali informace a inspiraci z různých oblastí – pozvali jsme přednášející, kteří se věnují nejrozličnějším skupinám znevýhodněných, klimatické spravedlnosti a spravedlivé transformaci, energetické chudobě a rázovitým regionům. Nebudou chybět příklady ekosociálních aktivit ekocenter. Hlavním smyslem setkání by mělo být zamyšlení nad skutečností, že **bez sociálního není environmentální a bez environmentálního není sociální**. Součástí konference bude předání ceny Ekopublika 2022.

čtvrtek 19. října 2023 od 9.00 do 17.00 hodin, Hotel Continental Brno.

Na webu <http://www.konference-evvo.cz>, kde najdete program a registraci k účasti.

Akci připravují Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání, Ekologický institut Veronica a Ministerstvo životního prostředí.

Partnerství pro vzdělávání 2030

partnerstvi2030.cz

SRDEČNĚ VÁS ZVEME NA KONFERENCE

Jak nastavit odpovědnost za kvalitu vzdělávání v mateřských a základních školách v ČR

21. 9. 2023 od 9:30 do 16:00 hodin / NÁRODNÍ TECHNICKÁ KNIHOVNA / ÚČAST ZDARMA

Silvie Pýchová

Aneta Wandy

Jana Straková

Jakub Fischer

Dana Pospíšilová

Jan Hrátek

Luboš Zajíček

Kateřina Garguláková

Mikuláš Bák

Martina Šedáková

Hana Košťálová

Václav Štich

HLAVNÍ CÍL /

Cílem konference je zahájit veřejnou konzultaci k návrhu Partnerství pro vzdělávání 2030, jak posílit systém vedení a podpory mateřských a základních škol v ČR.

Účelem návrhu je podpořit vznik odborné a politické shody o tom, jaké změny ve veřejné správě jsou nutné pro podstatné zlepšení vzdělávacích výsledků, wellbeing a nových šancí dětí a žáků.

Konference navazuje na sérii vzdělávacích aktivit, jejichž témata a výstupy naleznete [zde](#)

CHCI SE PŘIHLÁSIT

PROGRAM /

- > Zahájení
Silvie Pýchová / Partnerství pro vzdělávání 2030
- > Víze zkuševitostní veřejné správy v území ve strategii MV ČR
Marek Juchter / MV ČR
- > Zjištění z evaluace pilotáže středního članku podpory
Jan Hrátek / Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- > Představení návrhu na posílení systému vedení a podpory MŠ a ZŠ
Václav Štich / Partnerství pro vzdělávání 2030
- > Varianty řešení navrhovaných změn z právního pohledu
Alena Kubínová / Juhovská advokáti s. r. o.

Moderátor:
Silvie Pýchová, Kateřina Garguláková

ZAKLÁDAJÍCÍ PARTNERI

FINANČNÍ PARTNERI

Zlínský kraj
23. září 2023
9–23 hod.
Batův mrakodrap
a okolí
www.denzk.cz

Líska připravuje tradiční FARMÁŘSKOU STEZKU a FESTIVAL ŘEMESEL pro děti

- Kamarádi lišky Bystroušky (za zvířátky do zahrady lišky Bystroušky)/DDM Šíkula Uherské Hradiště
- Jasoňova fun zóna (cestování s jasoněm od miminka k dospělákovi)/VIS Bílé Karpaty
- Odkud se bere jídlo (příběhy jídla, mletí vložek a mouky, simulace dojení mléka)/SVČ Klubko Staré Město
- Těžký život farmáře (naložení a převoz slámy na kolečku)/ SVČ Klubko Staré Město
- Ovocnářské putování (pěstování tradičních odrůd ovocných stromů a život v ovocném sadu)/Centrum Veronica Hostětín
- Píp a Kvák (ptačí hnízdo z přírodnin, kamínkové žabky)/ Ekocentrum Na Pasece Velíková
- Domácí recyklovaný papír. Rostoucí papír (Rostoucí papír je plný semínka a po zasadění z něj vyrostou pestré květiny)/Můj první zapisník
- Tvoření z přírodnin (Výroba ze sochařské hlíny - inspirace přírodninami)/DDM Astra Zlín
- Veselý dvorek Vojty Molka (ukázka práce pastevních psů, ovce, kozy, husy)
- Výroba panenky (výroba panenky, valašské kroje + prodej výrobků)/Alena Dynková
- Paličkování (paličkování náramku + prodej výrobků)/Ivana Žídková
- Tvoření ze slámy (využití slámy jako přírodního materiálu, spirálová technika, postup výroby)/Martin Fila
- Lepenkové a papírové tvoření (zdobení krabiček, drobných hraček, zápichy a přáníčka)/SKLÁDANKA, z. s.
- Tvoření z ovčí vlny (tvoření zvířátek z ovčí vlny + prodej výrobků)/Jana Studenská
- Vyřezávání s lupínkovou pilkou (práce s lupínkovou pilkou + prodej výrobků)
- Voňavé pytlíčky (razítkování a plnění pytlíčků bylinkami + prodej výrobků)/Lukášovy šité hračky a Studijní centrum Basic Vsetín
- Přírodní barvířství (přírodní inkousty, tiskátka barvířských rostlin, přírodní pigmenty)/Ateliér přírodního barvířství Vsetín
- Férová kavárna Lísky a Brambůrky od farmáře.

Učíme se VENKU – POTKEJME SE NAŽIVO

Chceme vás zažít naživo venku.

Přijďte nasát inspiraci na seminář:

- Well-being venku pro učitele 22. 9.
- Well-being venku pro děti 9. 10.

Více o seminářích na <https://ucimesevenku.cz/seminare/>

PROCHÁZKY S PRŮVODCEM

Zveme Vás do Bílých Karpat a okolí objevovat krásu a jedinečnost přírodního i kulturního bohatství. Stačí si jen vybrat způsob, který Vám bude nejmilejší.

<https://vis.bilekarpaty.cz/doc/prochazky-s-pruvodcem>

KALENDÁŘ ANEB CO NÁM ZÁŘÍ CHYSTÁ

MĚSÍC SKLIZNĚ, BABÍHO LÉTA A ODLETU PTÁKŮ

23. září: Podzimní rovnodennost. Keltský Mabon. Čas hojnosti, radosti, veselí, posledních teplých dní a poděkování za úrodu. Být v rovnováze a ve svém středu 😊.

28. září: Den české státnosti. „Svatý Václav, kamna připrav“.
„Na sv. Václava, každá pláňka dozrává“.

29. září: Sv. Michael – Den archandělů. Dát dětem pod polštář andělský vzkaz nebo obrázek jako symbol lásky a ochrany. Klukům připravit hru s mečem, bojovat s draky a zvířet. Dnes je úplněk.

Po celý měsíc sbírat šípky, houby, sklízet, zavařovat, sušit. Upéct si brambory a hady na ohni, být hodně venku, uspořádat Jablkohraní. Nápady mám pro Vás připravené.

Na co se v září těšíte a na co vůbec?

Líška

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 13/2023

strana 6

PŘÍBĚHY JÍDLA

Úterý 19. září 2023 od 16 hod.
Masarykova veřejná knihovna Vsetín, K klub, Dolní náměstí, 3. patro

Září je měsícem biopotravin a měsícem proti plýtvání.
Téměř třetina všeho jídla na světě se vyhodí.
Chtěli byste snížit plýtvání potravinami a chránit tak planetu Zemi i své peníze?
Zajímá vás, kdo potraviny vypěstoval, za jakých podmínek a jak se k nám dostala?
Čemu se říká pomalé nakupování?
Nabídneme vám rady a tipy jak na to.

Lektor Mgr. Iva Koutná

PUTOVÁNÍ PO 8 SUŠÍRNÁCH

+ MUZEUM VLACHOVSKA, BEDNÁŘSTVÍ FRYZELKA + MUZEUM, KVĚTOMLUVA, FARMA VRBĚTICE

sobota 2.9.2023 od 10:00 hod
VLACHOVICE, VRBĚTICE

M - MUZEUM LIDOVÉ KULTURY A TRADIC VLACHOVSKA, P - PÁLENICA, B - BEDNÁŘSTVÍ FRYZELKA - expozice
1. Sušárna SVATĚHO FRANTIŠKA, 2. Sušárna DOKOPY, 3. Míčova sušárna, 4. Šimonikova sušárna, 5. RAKOVA sušárna, 6. Hrabčicova sušárna, 7. VAŇATKOVA sušárna, 8. Sušárna Petrů + FARMA VRBĚTICE
Na mapě je turistická trasa značena modře.

KRÁSNA JIHOVALAŠSKÁ KRAJINA, STAROBLÉ SUŠÍRNY AJ SUŠÍRNY MODERNĚJŠÍ, KOMUNITNÍ SUŠÍRNA DOKOPY. V NĚKOLIKA SA BUDE SUŠIT. VLACHOVSKÉ MUZEUM - LIDOVÁ STAVBA ROKU 2016.

FARMA KVĚTOMLUVA - KOUZELNÁ EKOLOGICKÁ BYLINNÁ FARMA S NEOBYČEJNÝMI VÝROBKÝ, OCENĚNÍ - NEJLEPŠÍ EKOLOGICKÁ FARMA V ČR 2023

JEDINEČNÁ BEDNÁŘSKÁ EXPOZICE U FRYZELKŮ

VALAŠSKÉ SUŠENÉ OVOCE. ŠPECIALITY ZE SUŠENÉHO OVOCE AJ KOPA RŮZNÉHO OBČERSTVENÍ PO TRASE

PO DĚDINĚ NA VOZOCÍCH A PO SUŠÍRNÁCH BUDŮ HRÁT, TANČIT A S VAMA ZPÍVAT VALAŠTÍ MUZIGANTI A KAPELY.

NAVŠTÍVIT MOŽETE VŠECKY MÍSTA, NEBO ENEM KOLIK CHCETE. STAČÍ SLEDOVAT TURISTICKÉ ZNAČKY A INFO TABULE. VĚCJÍ INFORMACÍ NA facebooku dokov. NEBO www.vlachovice.cz

Český svaz ochránců přírody ve spolupráci s Městem Valašské Meziříčí
Vás srdečně zvou na již VII. ročník oblíbené akce

Farmářský den

aneb cesty ke kořenům

Neděle 24. září 2023 od 10 do 16 hodin

Program pro malé i velké, kde si na Stezce řemesel vyzkoušíte, co uměli naši staříci – mlácení obilí cepem a mletí na žernovu, stloukání másla, moštování jablek, krouhání zeli, praní na valše, řezání dřeva a další dovednosti. Děti se za poplatek mohou svěřit na poníkovi. Občerstvení zajištěno. K poslechu hraje cimbálková.

Valašské ekocentrum ČSOP, Šafaříkova 555, Valašské Meziříčí (areál bývalých kasáren)
Vstupné dobrovolné, startovné na stezku řemesel 60 Kč.

Kdy?
16. 9.
od 14 h

Kde?
v areálu bývalé celnice ve Starém Hrozenkově

Koldokol Party!

Na co se můžete těšit?
Program pro kompleť celou rodinu – zařadí si u nás dosyta děti i dospělí! O vaši svůznost se postará limo bar, o vaše žaludky vyladěné vegetariánské jídlo, večer nastoupí dj a my můžeme spolu střevice protancovat!

Ovčácké slavnosti na Santově, sobota 16. září

Osvětová kampaň POCTIVĚ VYROBENÉ

Září proti plýtvání

Druhý ročník Září proti plýtvání je tady! Na začátku každého zářijového týdne ti do e-mailu přistane dávka ověřených rad a tipů jak neplýtvat. Letos jsme pro tebe vytvořili i praktické manuály, díky kterým nezůstane ladem ani kůrčička. Tak do toho pojď s námi.

PROČ SE ZAPOJIT?

Dlouhodobě se snažíme snížit potravinový odpad u tebe i u nás doma. Ale čím víc tipů a triků máme, tím těžší je se v nich orientovat a osvojit si je. Víš třeba, kde v okolí nakoupit chytřejši a levnější? A co takové prodlužování životnosti zeleniny? Nevíš? Tak od toho jsme tu. V každém týdnu tě naučíme něco nového. Proto je tu výzva Září proti plýtvání. Proč do toho jít?

1. Omezením plýtvání šetříš peněženku

Společně s námi sestavila Vysoká škola ekonomická v Praze a Mendelova univerzita v Brně výpočet, dle kterého rodina o dvou dospělých a dvou dětech ročně vyhodí potraviny v hodnotě **14 076 korun**. Přepočteno na průměrnou domácnost, kterou podle Českého statického úřadu tvoří 2,33 osoby, to dělá **8 199 Kč**.

2. Oteplující se planeta ti poděkuje

Vezmi si příklad banánu z Kostariky. Tam projde rukama farmáře, potom se exportuje, importuje, naskladní se v halách, a až potom putuje do obchodu a z něj k nám domů. Každá stanice znamená ohromné množství zdrojů, jako je voda, energie, palivo a další. Nenechme je přijít vniveč.

3. Můžeš se zapojit do soutěže a vyhrát ceny od nás a našich partnerů

Jsmo nadšení, že v tom jsi s námi. No a taková snaha by se měla ocenit! Máme pro tebe krásné soutěžní ceny. Vyhrát můžeš dobroty od Živiny, pomocníky do kuchyně od Maso-profit, kompostéry od Plastie nebo poukázky na nákup v Kauflandu.

JAK SE DO NÍ ZAPOJIT?

1. Přihlas se do výzvy Září proti plýtvání pomocí formuláře.
2. Počkej si na září na dávku čtyř newsletterů, které ti každý týden výzvy zašleme
3. Ukaž nám, jak se ti podle nich daří měnit své návyky u sebe doma
4. Nasdílej příspěvek na Facebook nebo Instagram, na kterém nám ukážeš, co nového ses během měsíční výzvy naučil*a nebo jaká novinka tě nejvíc překvapila.
5. V příspěvku označ náš profil **@zachranjidlo IG / FB** a přidej **#zariprotiptyvani**
6. Zapojit se můžeš do pondělní půlnoci 9. října. Pak už jen počkej, jestli budeš mezi deseti šťastnými, které vybereme.

Přihlásit se do celé výzvy můžeš pomocí formuláře.

<https://zachranjidlo.cz/projekt/zari-proti-ptytvani-2023/>

Druhý ročník Září proti plýtvání

I letos to budou čtyři týdny plné osvědčených tipů, díky kterým nevyhodíte ani kůrčičku. Minulý rok se přidalo přes 1000 nových záchranářů. Stanete se jedním z nich?

Přihlásit se můžete tady: <https://zachranjidlo.cz/zariprotiptyvani>

Vyhledávat sezónní a lokální potraviny je dobré nejen pro planetu, ale i pro nás!

Proč? Díky absenci dlouhého převozu nejsou potraviny ošetřeny takovým množstvím konzervačních látek a mají v sobě více živin.

Místní, sezónní potraviny často vyžadují méně energie na pěstování a přepravu a méně balení.

Plodiny se obvykle pěstují udržitelnými metodami, jako je střídání plodin, což napomáhá ke zlepšení zdraví půdy a snížení znečištění vody.

Sezónní potraviny jsou často zlevněné/levnější, protože je jich v daném období na trhu hodně.

A neboj, sezónní potraviny nejsou jen jahody v létě, v každém období se toho najde spousta:

Jaro: pórek, kadeřávek, ředkvičky, listový salát, chřest, rebarbora, kedlubna, polníček
Léto: třešně, višně, jahody, borůvky, maliny, červená řepa, brokolice, hrášek, švestky, broskve, meruňky, paprika, rajčata, rybíz, cuketa, špenát, celer, cibule, česnek, lusky, mrkev, lilek

Podzim (zima): hrušky, jablka, ostružiny, maliny, petržel, brokolice, čínské zelí, dýně, kapusta, růžičková kapusta, květák, tuřín, meloun, křen

Na internetu jednoduše najdeš detailnější seznamy ať už s více plodinami nebo rozepsané do konkrétních měsíců.

Nakupujete sezonně, pokud ano, co nejčastěji? Napište nám to do komentářů

<https://www.facebook.com/zachranjidlo/posts/>

Osvětová kampaň STROMY a MY, 13. ročník

Zapojit se můžete ve dnech 15. září – 31. října.

STROMY a MY

15. ZÁŘÍ – 31. ŘÍJNA

www.liska-evvo.cz

LÍSKA, její členské a partnerské organizace, školy a muzea chystají rozmanité aktivity.

Na facebookové stránce kampaně budou zveřejňovány zajímavé informace, rady i pozvánky na akce, [www.facebook.com/stromy a my](http://www.facebook.com/stromy_a_my)

Koordinátor: LÍSKA, z.s.

Garant: Park ROCHUS Uherské Hradiště

Formulář k registraci akcí najdete na

<https://forms.gle/PffLWtjijunJYv37H9>

Pošlete nám pozvánky na akce a programy u vás a podpořte stromy kolem nás.

Strom roku 2023

Anketa podporuje aktivní lidi v péči o stromy v jejich okolí. Podpořte váš oblíbený strom prostřednictvím DMS nebo online. www.stromroku.cz

Výstava na stromech, 7.–14. října

Zapojte se do letošního ročníku Výstavy na stromech. Fajront: Konec šichy!

Přidejte se ke stovce míst v rámci celé republiky a dostaňte výstavu i do svého parku, stačí se přihlásit na www.vystavanastromech.cz a panely získáte zdarma.

Jablečná slavnost 2023

Neděle 24. 9. 2023 od 11.00 do 17.00, Hostětín

Co vás čeká při Jablečné slavnosti?

Zábava pro malé i velké

- Jarmark tradičních produktů (nejen) se značkou Tradice Bílých Karpat
- Pro děti: Badatelská stezka s poznáváním přírody, ruční moštování jablek, řemeslné dílničky, tvoření z přírodních materiálů, zpracování ovčí vlny, ráchání v potoce (gumáčky s sebou). Prostě jiný zážitek.
- Klimatická sekce s odborným poradenstvím

Udržitelnost všemi smysly

- Výstava starých odrůd ovoce, prodej ovocných stromů
- Exkurze po obci
- Ukázka ostrovní fotovoltaiky

Dobroty jablečné i jiné

- Čerstvý jablečný mošt (poteče proudem!).
- Na 50 druhů jablečných moučníků od místních hospodyněk.
- Vegetariánské občerstvení
- Fér Kaffé Veronica, eko-sociální podnik

<https://hostetin.veronica.cz/jablecna-slavnost-2023>

Hledáme dobrovolníky

Chtěli byste nám přijet pomáhat? To nás moc těší! Hledáme 100 dobrovolníků. ZDE jsou bližší informace. A najdete tam i přihlášku. Děkujeme!

Podzimní výzva LÍSKY • 4. ročník

STROMY A MY

1. NA STROMĚ TO ŽIJE

Vyber si strom ve svém okolí. Pozoruj ho, dokud neobjevis nějakého živočicha, který strom obývá. Zapiš si datum, místo a dobu pozorování (od – do), nakresli nebo vyfoť živočicha, které jsi pozoroval, a nezapomeň připsat také druh stromu, který jsi vybral. Můžeš si založit Zápiskník pozorování stromů a jejich obyvatel, nebo jen volný list. Zprávu o svém pozorování nám pošl.

2. STROMY KOLEM NÁS

Vš, které stromy ve tvém okolí rostou? Vydej se na výpravu do okolních nejbližších míst a urči druhý stromů, které objevíš. Z každého objeveného druhu stromu výtří 1 list a vytvoř si vlastní herbář stromů – list nejlépe vyložíš, následně nalep na čtverku velikosti A4, připiš název stromu, datum a místo sběru, případně obvod kmene nebo přibližnou výšku stromu. Jednotlivé listy k sobě svaž a nezapomeň si vyzdobit přední a zadní stranu herbáře. Herbář nám pak vyfoť a pošl.

Návod na měření výšky stromu najdeš například zde:

<https://www.lesnipedagogika.cz/ke-stazeni/pracovni-listy/pomucky-na-mereni-stromu>

Pro určování jednotlivých druhů stromů využij klíče k určování dřevin, které si můžeš vypůjčit v knihovně, nebo můžeš vyzkoušet některou z mobilních aplikací např. iNaturalist.

3. DŘEVINY, KTERÉ LÉČÍ

Bliž se chladné podzimní dny, které často se sebou přinesou nemoci a nachlazení. Od těchto neduhů nám často mohou pomoci některé léčivé dřeviny. Znáš je?

Vydej se do přírody a nasbírej léčivé plody, které právě dozrávají – plané trnky, bezinky, hložítky nebo šípky, přibírat můžeš i jablka nebo hrušky, které obsahují také spoustu prospěšných látek. Zjistí, jak plody pomáhají, a z vybraných si uvař léčivý čaj. S pomocí dospělého můžeš zkusit vyrobit i pečený čaj. Zbylé plody využij na vytvárné tvoření – vyrobíš si můžeš třeba podzimní náhrdelník. S využitím plodů můžeš zkusit namalovat obrázek. Napiš nám, ze kterých plodů jsi čaj uvařil a proč? Pošli nám fotografii svých podzimních výtvarů.

4. DO KORUN STROMŮ – OSLAVA DNE STROMŮ

Vyber si ve svém okolí zdravý silný strom a pod dohledem dospěléka na něho opatrně vylez tak, abys neublížil sobě ani stromu. Vyfoť se a pošl nám pozdrav z koruny stromu.

Můžeš také vymyslet jiný pozdrav či jinou oslavu Dne stromů. Napiš nám o tom, nebo pošl fotografii či pozvánku k vám.

Den stromů je svátek, který se slaví po celém světě od poloviny 19. století. Datum oslav Dne stromů se liší podle klimatických podmínek jednotlivých zemí. V Česku připadá Den stromů na 20. října, <https://www.ekokalendar.cz/Treeday>

Vyberte si aspoň jeden ze 4 úkolů výzvy. Splnění zaznamenejte ve zprávě nebo na fotografii (viz zadání úkolů 1–4).

Zprávy, fotografie, případně obrázky či příběhy doplňte kontaktními údaji:

- autor – jednotlivce: jméno a příjmení, věk, poštovní adresa, příp. škola
- autor – rodina, skupina či školní třída: škola, počet a věk zapojených dětí, e-mail, poštovní adresa, jméno kontaktní osoby.

Výzva trvá do 31. 10. 2023.

Plnění odesílejte na adresu: infoevvo@seznam.cz, IČSO: STROMY a MY

Vybrané soutěžní úkoly odměníme. Krásný barevný podzim se stromy.

Soutěžní výzva je aktivitou 13. ročníku osvětové kampaně

STROMY a MY

KONTAKT: LÍSKA, z.s., Dolní náměstí 429, 755 01 Vsetín, infoevvo@seznam.cz

[www.facebook.com/Stromy a my](http://www.facebook.com/Stromy_a_my)

www.liska-evvo.cz

LÍSKA

Zlínský kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 13/2023

strana 9

Osvětové kampaně LÍSKY v roce 2023

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte s námi důležitá témata – **PTÁCI, PŘÍRODNÍ ZAHRADA, STROMY, FAIRTRADE a REGIONÁLNÍ PRODUKTY**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>

Organizováním vzdělávacích a osvětových akcí se můžeme podílet na **šetrnějším a odpovědnějším přístupu k přírodě a životnímu prostředí**.

Každá kampaň vychází z významného dne či **klíčové akce**. Ke kampani je sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické **materiály, metodické listy či pomůcky**. Ke zveřejnění a sdílení uvítáme náměty, příklady dobré praxe a materiály. Kampaň je prezentována v rozesílce Lísky, na webu a Facebooku.

Zapojit se můžete jako organizátoři nebo jako účastníci.

PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI	PŘÍRODNÍ ZAHRADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY	STROMY a MY	POČTIVĚ VYROBENÉ, SPRÁVEDLIVĚ ZAPLACENÉ	POČTIVĚ VYROBENÉ, PODPORA MÍSTNÍ UDRŽITELNÉ EKONOMIKY
1.–30. DUBNA	1. KVĚTNA – 30. ČERVENA	15. ZÁŘÍ – 31. ŘÍJNA	CELOROČNĚ	CELOROČNĚ
www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz
<p>GARANT: Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město</p> <p>KLÍČOVÉ AKCE: Mezinárodní den ptactva (1. 4.) Světový den vrbců (20. 3.) Mezinárodní dny ptáčího zpěvu (7. 5.) Mezinárodní den stěhovavých ptáků (13. 5.) Evropský festival ptactva (7. 10.)</p> <p>KONTAKT NA GARANTA: cevzabka@klubkosm.cz</p>	<p>GARANT: DDM Škola Uherské Hradiště</p> <p>SPOLUPRÁCE: Centrum Veronica Hostětín</p> <p>KLÍČOVÉ AKCE: Měsíc školní zahrady (1.–31. 5.) Den fascinace rostlinami (18. 5.) Světový den včel (20. 5.) Vikend otevřených zahrad (11.–11. 6.)</p> <p>KONTAKT NA GARANTA: lenka.pavelcikova@ddmskola.cz</p>	<p>GARANT: Park ROCHUS, Uherské Hradiště</p> <p>KLÍČOVÁ AKCE: Den stromů (20. 10.)</p> <p>KONTAKT NA GARANTA: michaela.odstrcilova@parkrochus.cz</p>	<p>GARANT: LÍSKA, z.s.</p> <p>KLÍČOVÉ AKCE: Světový den pro Fair trade – Férová snídaně (13. 5.), Výstava na stromech (říjen)</p> <p>KONTAKT NA GARANTA: infoevvo@seznam.cz</p>	<p>GARANT: LÍSKA, z.s.</p> <p>SPOLUPRÁCE: IS pro rozvoj Moravských Kopanic VIS Bílé Karpaty, Veselí n. M., Centrum Veronica Hostětín, KOSENKA Val Kloubouky</p> <p>KLÍČOVÉ AKCE: Měsíc biopotravin a ekologického zemědělství (září) Světový den jídla (16. 10.) Den původních odrůd jablek (21. 10.) dny otevřených dveří u výrobců a na farmách, exkurze, jarmarky, slavnosti, školní farmářské dny</p> <p>KONTAKT NA GARANTA: infoevvo@seznam.cz</p>

JAK SE MŮŽETE ZAPOJIT:

1. Přípravou a realizací tematické akce

- soutěž, soutěžní výzva, výstava
- přednáška, beseda, promítání tematických filmů
- výukové programy a projektové dny pro školy
- semináře a workshopy
- exkurze a vycházky
- jarmark, slavnost, piknik, snídání

2. Účastí na některé akci či ve výzvě dané kampaní

3. Sdílením kampaně na vašem Facebooku, webu

- umístění banneru kampaně na váš web
- sdílení akcí na vašem FB, webu apod.
- sdílení zkušeností, příběhů, příkladů dobré praxe, poradenství či námětů na facebookové stránce dané kampaně

Co je potřeba pro zapojení udělat:

Odeslat přes GOOGLE formulář základní info o akci

<https://forms.gle/PfflWtjijunJv37H9>

Doporučené termíny odeslání formuláře:

Ptáci do 15. března
Přírodní zahrada do 15. dubna
Stromy a my do 5. září
Pokud budete pořádat **Férovou snídani**, registrujte se na www.ferovasnidane.cz

Pozvánky, plakáty (v pdf i jpg) zasílejte na kontaktní e-mail. Nezapomeňte přidat název kampaně, příp. logo Lísky – kvůli společné propagaci, identitě a vyjádření pospolitosti.

KONTAKT:

LÍSKA, z.s. • www.liska-evvo.cz
infoevvo@seznam.cz • tel.: 605 806 840

I/5 Vzdělávací programy a metodická podpora EVVO

Nabídka akreditovaných vzdělávacích programů LÍSKY v roce 2023

DATUM	NÁZEV AKCE	MÍSTO KONÁNÍ	DOPORUČENO
18. října	XXII. Krajská konference o EVVO Svět se mění, pojďme o tom učit Tradiční inspiromat zajímavých a aktuálních témat, tipů a nápadů do vaší výuky.	Zlín, HUB, https://hubzlin.cz	MŠ, ZŠ, SŠ, ŠD, ŠK, SVČ, NNO, veřejná správa, studenti a další zájemci

Pozvánky s odkazem na přihlašování na jednotlivé akce jsou zveřejňovány v elektronické rozesílce LÍSKY, na webu a Facebooku.

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 13/2023

strana 10

Akreditované vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Pro školy a školská zařízení i neziskové organizace připravujeme akreditované vzdělávací programy, vč. ONLINE formy:

TÉMATA VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ:

- Studium k výkonu specializované činnosti v oblasti environmentální výchovy – školní koordinátor EVVO v MŠ, ZŠ, SŠ, SVC.
- Rozšiřující studium pro školní koordinátory EVVO.
- EVVO v kostce.
- Učíme se venku.
- Učíme se s POLY (polytechnické vzdělávání) – MŠ, ŠD, SVC.
- Formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti (polytechnické vzdělávání).
- Badatelsky orientovaná výuka – ZŠ.
- Projektová a tematická výuka v EVVO – ZŠ, SŠ.
- Školní přírodní zahrada – plánování a budování, praktická péče o zahradu s dětmi, využití ve výuce, vč. proškolení týmu k využití nové zahrady či prvků.
- Ekologizace provozu školy v praxi.
- Výtvarné, rukodělné a řemeslné činnosti.
- Osobnostně sociální rozvoj pedagogů.
- Lektorské dovednosti.
- Tematická exkurze za příklady dobré praxe (přírodní zahrada, farma, polytechnika apod.).

Pro neziskové organizace nabízíme workshopy a konzultace:

- strategické plánování
- práce s veřejností, s médii, prezentační dovednosti, marketing
- facilitace malých skupin a plánování
- lektorské dovednosti
- tematické exkurze za příklady dobré praxe

Akci zajistíme i na míru pro skupiny pedagogů z jedné či více škol, např. v rámci projektu MAP, OP JAK. Pro účastníky vzdělávání nabízíme i metodiky, pomůcky a další materiály.

INFORMACE A PŘIHLÁŠKY: infoevvo@seznam.cz

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

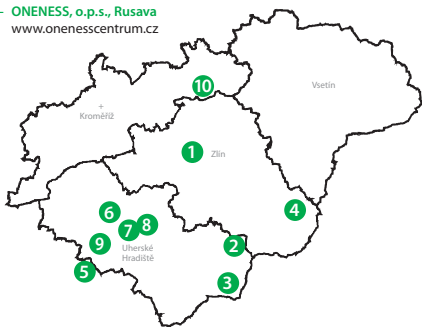
Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- **přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Členské organizace LÍSKY, z.s.

- 1 – DDM Astra Zlín, p.o.
www.ddmastra.cz
- 2 – ZO ČSOP Veronika – Centrum Veronika Hostětín
www.hostetin.veronika.cz
- 3 – Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanec, o.p.s.
www.iskopanice.cz
- 4 – ZO ČSOP KOSENKA Valašské Klobouky
www.kosenka.cz
- 5 – VIS Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí nad Moravou
www.bilekarpaty.cz/vis
- 6 – SVC Klubko Staré Město, p.o., Žabka – centrum ekologické výchovy
www.klubkosm.cz
- 7 – Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
www.parkrochus.cz
- 8 – DDM Šíkula Uherské Hradiště, p.o., Přírodovědné centrum Trnka
www.ddmsikula.cz
- 9 – DDM Pastelka Uherský Ostroh, p.o.
www.ddmpastelka.cz
- 10 – ONENESS, o.p.s., Rusava
www.onenesscentrum.cz

Partneři a spolupráce

- ALCEDO – středisko volného času a plavecká škola Vsetín
www.alcedovsetin.cz
- ARPOK, o.p.s., Olomouc
www.arpok.cz
- Ekocentrum Na Pasece Veliková
www.napasece.net
- Masarykova veřejná knihovna Vsetín
www.mvk.cz
- Městské lesy Vsetín, s.r.o.
www.lesyvsetin.cz
- Místní akční skupina Hornolidečska
www.homilidec.cz/mas-hornolidecska-z-s/ds-1007
- Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín
www.muzeumvalassko.cz
- Nadace Proměny Karla Komárka
www.nadace-promeny.cz
- NaZemí, Brno
www.nazemi.cz
- PAVUČINA
www.pavucina-sev.cz
- Středisko volného času Rožnov p.R., p.o.
www.svcroznov.cz
- Střední škola KOSTKA, s.r.o., Vsetín
www.kostka-skola.cz
- Učíme se venku
www.ucimesevenku.cz
- Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
www.utb.cz
- Včelaři Vsetín
Základní škola Vsetín, Ohrada 1876
www.zsohrada.cz
- Základní škola Vsetín, Rokytnice 436
www.zsrokytnice.cz
- Základní škola Vsetín, Sychrov 97
www.zssychrov.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna**

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **programu MRKEV** (základní a střední školy) a **programu Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na: www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz

I/6 Výukové programy, projektové dny pro školy a školská zařízení

DENNÍ A POBYTOVÉ VÝUKOVÉ PROGRAMY, PROJEKTOVÉ DNY A EXKURZE PRO ŠKOLY PŘIPRAVUJÍ:

- **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**
www.alcedovsetin.cz
- **Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,**
www.cevzabka.xf.cz/vp.html
- **Centrum Veronica Hostětín,**
www.hostetin.veronica.cz/skoly
- **Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín**
www.ddmastra.cz/vyukove-programy
- **Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole,**
www.prokrajinu.eu
- **Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín,**
www.muzeumvalasko.cz
- **Hvězdárna Vsetín**
www.hvezdarna-vsetin.cz
- **Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,**
www.parkrochus.cz
www.skanzenrochus.cz
- **Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště,**
www.ddmsikula.cz
- **TINCTA-HERBAE ATELIÉR PŘÍRODNÍHO BARVÍŘSTVÍ**
tincta-herbae@centrum.cz
- **Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou,**
www.bilekarpaty.cz/vis

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY LÍSKY

PROJEKTOVÉ DNY S LÍSKOU PRO MŠ, ZŠ, ŠD A SVČ

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu inovativního vzdělávání dětí/žáků a projektové výuky, které vede k rozvoji osobních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

Témata:

- přírodovědné vzdělávání,
- EVVO a vzdělávání k udržitelnému rozvoji, rozvoj podnikavosti a kreativity.

Více na: <https://www.liska-evvo.cz/doc/projektove-dny>

Součástí programu je i dodání agendy dle individuální dohody mezi školou a Lískou. Cenu stanovíme po upřesnění programu (rozsah, počet dětí, vzdálenost).

Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hravě o původu a zpracování potravin

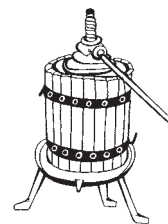
Ve dvouhodinovém programu se děti prostřednictvím velké deskové hry seznámí s důležitými pravidly při přípravě a skladování potravin a připraví si zdravou svačinku.

Místo konání: třída s přístupem k vodě (mytí rukou, nádoby)

Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1 třída

Rozsah: 2 hodiny / po dohodě se školou lze připravit i jako projektový den v rozsahu 4 × 45 minut

Školní farmářský den

Hlavními tématy celodenního projektového dne je původ jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa, zdravý životní styl, regionální produkty, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost.

Dopolední část je zaměřena na práci dětí a vrstevnické učení, odpolední část jako prezentace výstupů práce dětí rodičům a veřejnosti. Do obou částí programu jsou vloženy ukázky práce výrobců a řemeslníků.

Místo konání: venkovní areál školy, příp. obce

Doporučeno: ZŠ, příp. MŠ

Škola získá metodiku s příklady dobré praxe, metodickou podporu během přípravy i realizace. Domluvíme účast regionálních výrobců, zajistíme aktivity do programu i propagaci.

Školní farmářský den

JEDINEČNÝ PROJEKTOVÝ TEMATICKÝ DEN PRO CELOU ŠKOLU

www.liska-evvo.cz/doc/skolni-farmarsky-den-6

PŘIHLAŠOVÁNÍ: infoevvo@seznam.cz

Simulace farmářského trhu, vrstevnické učení, ukázky práce a workshopy výrobců, řemeslníků a farmářů.

LÍSKA

Zlínský

kraj

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 13/2023

strana 12

PODPORA INOVATIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ A PROJEKTOVÉ VÝUKY,
ROZVOJ PŘÍRODOVĚDNÉ, MATEMATICKÉ A ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI.

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY LÍSKY PRO MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLY

témata:

PŘÍRODA, ZAHRADA,
VODA, ŘEMESLA,
TRADICE A ZVYKY,
PŘÍBĚHY JÍDLA

PŘIHLAŠOVÁNÍ: infoevvo@seznam.cz

Zlínský kraj

Ministerstvo životního prostředí

Učíme se venku s Lískou

Přiblížíme dětem svět přírody prostřednictvím rozmanitých činností, zkoumání, tvoření a prožitku.

Témata – v návaznosti na roční období:

živá zahrada – ptáci, bezobratlí, hmyz,
jarní rostliny, cyklus života,
voda, stromy,
čísla a písmena venku (rozvoj
matematické a čtenářské gramotnosti)
apod.

Místo konání: zahrada školy, přírodní prostředí v okolí školy

Doporučeno: od 5 let

Počet účastníků: 1–2 třídy

Rozsah: 4 × 45 minut

VODA – život v každé kapce

Zvýšení znalostí a dovedností v oblasti hospodaření s vodou, příčiny a dopady ohrožení vody, spotřebitelské chování a zodpovědné hospodaření s vodou.

Pedagog získá metodiku a pracovní listy pro práci s žáky před a po výukovém programu (VP), v souladu s projektovou výukou.

6. ročník: Voda na Zemi, koloběh vody v přírodě, příčiny a důsledky znečištění vody

7. ročník: Voda v krajině

8. ročník: Spotřeba vody

Místo konání: třída

Doporučeno: II. stupeň ZŠ a víceletých gymnázií

Počet účastníků: třída

Rozsah: min. 1 hodina + domácí práce žáků před VP, 1 hodina VP s lektorem, práce žáků po VP

Učíme se venku s POLY

Přiblížíme dětem řemesla, tradice a zvyky regionu prostřednictvím činností, tvoření a prožitku.

Témata:

praktické ukázky řemesel (např. práce se dřevem, pilkou, proutím, slámou, ovčí vlnou, barvení),
zvyky,
hry a hračky našich předků,
poklady z půdy,
cesta jídla na náš stůl apod.

Místo konání: zahrada, venkovní či vnitřní areál školy

Doporučeno: od 4 let

Počet účastníků: 1–2 třídy

Rozsah: 4 × 45 minut

Učíme se venku s Lískou v Arboretu Semetín

Přiblížíme dětem jedinečné místo prostřednictvím rozmanitých činností a prožitku.

Témata: příroda arboreta, hmyz, včely, rostliny, stromy, voda

Doporučeno: MŠ 5–7 let, I. st. ZŠ

Počet účastníků: 1 třída

Rozsah: 4 × 45 minut

Možno připravit i jako výukový program (90 minut).

Projekt je spolufinancován Zlínským krajem. Ve spolupráci s Městskými lesy Vsetín, s.r.o. a vsetínskými včelaři.

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY pro MŠ a I. st. ZŠ

UČÍME SE VENKU V ARBORETU SEMETÍN S LÍSKOU

témata:

VODA,
STROMY,
VČELY

ARBORETUM Semetín
květen, červen, září, říjen 2023

KONTAKT: infoevvo@seznam.cz

Zlínský kraj

LÍSKA, z.s. • www.liska-evvo.cz • infoevvo@seznam.cz • 605 806 840

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 13/2023

strana 13

část II • METODICKÁ PODPORA

II/1 Náměty, doporučení, inspirace, příklady dobré praxe

Učíme se VENKU

Startujeme 6. sezónu. Děkujeme za vše, co díky vám vzniklo.

web UČÍME SE VENKU plný inspirace zdarma

www.ucimesevenku.cz/

METODIKY v PDF s lekcemi přímo do výuky

www.ucimesevenku.cz/e-sady-ven/

TIŠTĚNÁ SADA metodik, pro ty, kteří rádi listují

www.ucimesevenku.cz/sady-ven/

VIDEOKURZY

www.ucimesevenku.cz/kurzy/

metodické online KURZY

www.ucimesevenku.cz/kurzy/

SEMINÁŘE a webináře po celé ČR

www.ucimesevenku.cz/seminare/

KONZULTACE individuální či skupinové

www.ucimesevenku.cz/konzultace/

MENTORING od zkušených učitelů z praxe

MAPA ROZVOJE pro dlouhodobý rozvoj učení venku

www.ucimesevenku.cz/maparozvoje/

Díky vám všem. Díky, jak se společně podařilo rozšířit učení venku v ČR. Sdílejte se svým okolím a pozvěte je ven.

Těšíme se na společnou 6. sezónu venku

PROČ se UČIT VENKU?

Tady je 8 hlavních, výzkumy podložených, důvodů.

První testovací verze učebnice prvouky, která děti i učitele pozve na dobrodružnou výpravu za živly – podmínkami existence života na Zemi

Ochutnávku lekcí získáte v newsletteru, přihlaste se k jeho odběru:

<https://www.lesveskole.cz/o-programu/>

email: lesveskole@terezanet.cz

EKOkalendář. Nový projekt spolku Uklidíme Česko

Jeho cílem je přispět k povědomí o více než 150 ekologických mezinárodních dnech a svátcích, které nás mohou inspirovat k tomu, abychom změnili své chování a začali žít odpovědněji. Budeme rádi, když nám v tom pomůžete...

Uklidíme Česko z.s. <https://www.ekokalendar.cz/>

Prototypci

Dětem chybí prostor pro realizaci jejich vlastních projektů a mnohé to vlastně ani moc neumí. Snažíme se dětem ukázat, jak ze sebe vydolovat nápad, jak ho uchopit a rozpracovat, jak překonávat překážky a zádrhele a hlavně – že tvoření, kreativita a podnikavost je radost.

Více o projektu, nabídku pro školy najdete na <https://prototypci.cz/>

Líska

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 13/2023

strana 14

Změna klimatu se týká nás všech, ale nejvíce její dopady pociťují pěstitelé ve světě

Dlouhodobé dopady klimatické změny, společně s extrémním počasím a odlesňováním po celém světě negativně ovlivňují budoucnost kávy.

Fairtrade proto spustilo Fairtradovou klimatickou akademii – projekt, který ve spolupráci s tisíci pěstiteli a pracovníky v oblasti kávy jim poskytuje zdroje a potřebné vzdělání k tomu, aby zvýšili odolnost jejich práce vůči změnám klimatu.

Jaký je cíl Fairtradové klimatické akademie?

- Přejít na udržitelnější způsoby pěstování
- Poskytnout pěstitelům kávy nástroje a znalosti, jak bojovat se změnami počasí
- Zajistit alternativní, udržitelnější zdroje energie
- Zvyšovat povědomí o změně klimatu a jejím dopadu na pěstování kávovníků
- Zdůraznit význam diverzifikace příjmů pěstitelů
- Zásadní je, aby pěstování kávy bylo šetrnější k životnímu prostředí a bylo zachované i pro budoucí generace pěstitelů.

PRÁZDNINOVÉ INTENZIVNÍ DOUČOVÁNÍ

- nejvhodnější doba na dohnutí školní látky
- žádný stres z písemek
- efektivní pomoc se čtením, psaním, pravopisem
- gramatika českého jazyka
- matematika
- příprava na přijímací zkoušky

ZDARMA
Zavolejte a domluvíte si konzultaci
734 442 120

Stará cesta 1827, 755 01 Vsetín
www.basic.cz

studijní centrum
BASIC

Mapy učebního pokroku

Hledáte cesty, jak žákům pomoci formulovat cíle a znázornit pokrok pro sebehodnocení, vrstevnické hodnocení či zpětnou vazbu ze stany učitele? Užitečnou pomůckou mohou být mapy učebního pokroku. Na základě laskavého svolení pedagogů Základní školy Na dědině jsou na uvedeném odkazu zájemcům k dispozici zdarma ke stažení a volnému užívání v rámci vlastní výuky a nekomerčnímu šíření – <https://drive.google.com/drive/folders/1CV749hAgcKgbnCJ5xAbWQSa568I9IFly>

Mapy učebního pokroku jsou vizuální pomůckou, která umožňuje žákům hodnotit svůj vlastní pokrok a plánovat další své kroky. Učitel i žák si více všímají svých silných stránek a díky vizualizaci je pak mnohem snazší interakce na ose žák – rodič – učitel. Mapy jsou individuální a nesrovnávají s výsledky ostatních žáků. Slouží jako jeden z prostředků formativního hodnocení, jsou vynikajícím nástrojem na reflexi a průběžné hodnocení dětí.

Nová Semínkovna v obci Liptál

Více o SEMÍNKOVNÁCH najdete na str. 21

Sázej, sklízej, sdílej aneb Semínkovna v naší knihovně

Míváte doma přebyteky osiva ze svých zahrádek? Mohou to být semínka zeleniny, bylinek, květin, cibulky...

Byli bychom moc rádi, kdybyste nám je přinesli do Semínkovny, kterou bychom v naší knihovně rádi založili.

Semínka nesmí být hybridní (označení F1) nebo chemicky ošetřeny. Měly by být označeny názvem odrůdy, rokem a místem sklizně.

Jakmile se nám jich pár sejde, budete si ihned moci začít vyměňovat za jiné...

Semínkovna bude přístupná v
otevřací době knihovny v Liptále.
Zahájení: podzim 2023

SEMÍNKOVNA

Střediska volného času ve Zlínském kraji

Pět základních charakteristik:

1. Jsme školskými zařízeními, tedy vzděláváme podobně jako školy, jen podle vlastních školních vzdělávacích plánů, které tvoříme v souladu s rámcovými vzdělávacími programy mateřských, základních a středních škol.
2. Mezi naše hlavní rysy patří neziskovost. Cílem je udržet zájmové vzdělávání dostupné všem.
3. Naše činnost není nahodilá. Musí splňovat velké množství kritérií. Ta jsou kladena na pracovníky, samotné aktivity, ale i prostory, ve kterých se vše odehrává.
4. V našich řadách najdete sportovní trenéry, přírodovědce, matematiky, ajťáky, techniky, tanečníky, fitness lektory, výtvarníky, psychology, ale především pedagogy.
5. Pravidelně zajišťujeme praxe studentům středních a vysokých škol, které metodicky vedeme při realizování činnosti v našich organizacích. Spolupracujeme však s celou škálou institucí či s veřejnou správou.

CO DĚLÁME?

DĚLÁME TO, CO DOBŘE UMÍME!

- **PRAVIDELNÁ ZÁJMOVÁ ČINNOST:** KROUŽKY A KLUBY PRO VŠECHNY VĚKOVÉ GENERACE, DOUČOVÁNÍ. PATŘÍ SEM TAKÉ PŘÍPRAVA NA TALENTOVÉ ZKOUSKY.
- **PŘÍLEŽITOSTNÁ ČINNOST:** ZAHRNUJE AKCE PRO DĚTI A RODINY S DĚTI. SOUSTŘEDĚNÍ, SOUTĚŽE, DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ A DALŠÍ PODOBNÉ AKTIVITY.
- **TÁBOROVÁ ČINNOST:** PŘÍMĚSTSKÉ A POBYTOVÉ TÁBORY O PRÁZDNINÁCH.
- **OSVĚTOVÁ ČINNOST:** PODPORA PRIMÁRNÍ PREVENCI DĚTÍ A MLÁDEŽE PROSTŘEDNICTVÍM SPECIFICKÝCH VÝUKOVÝCH PROGRAMŮ, KONZULTACÍ, TVORBY A DISTRIBUCE INFORMAČNÍCH BROŽUR A LETÁKŮ.
- **INDIVIDUÁLNÍ PRÁCE:** PRÁCE S NADANÝMI DĚTI A MLÁDEŽÍ, KARIÉRNÍ PORADENSTVÍ.
- V NEPOSLEDNÍ ŘADĚ ZAJIŠTĚNÍ SPONTÁNNÍ ČINNOSTI NEBO VZDĚLÁVACÍCH VÝUKOVÝCH PROGRAMŮ VYCHÁZEJÍCÍCH Z RVP ŠKOL.

VŠECHNY AKTIVITY MAJÍ VZDĚLÁVACÍ, VÝCHOVNÝ ČI REKREAČNÍ CHARAKTER.

„DALŠÍ INFORMACE K NAŠÍ ČINNOSTI NAJDETE VE VYHLÁŠCE Č. 74/2005 SB. O ZÁJMOVÉM VZDĚLÁVÁNÍ.“

Arboretum Semetín

Nabízí krásné jedinečné zázemí pro výuku venku dostupné městskou hromadnou dopravou.

Najdete zde venkovní učebnu, výukový včelín, <https://bit.ly/3hp2v09> a vodní prvek.

Arboretum můžete navštívit s vlastním programem, nebo si objednat projektový den či výukový program Lisky, jehož součástí je i návštěva VČELÍNA. Informace: infoevvo@seznam.cz

Pokud máte zájem do ARBORETA vyrazit se žáky, vše podstatné najdete zde <https://www.lesyvsetin.cz/arboretum>.

Od 1. 5. 2023 je spuštěn **rezervační systém Arboreta**, kde můžete rezervovat vstup do Včelína a do Venkovní učebny. POZOR: do včelína je to možné pouze s odborníkem!

Rezervační systém:

<https://www.arboretumsemetin.cz/Aktuality.html>

Pro žáky byly vytvořeny pracovní listy.

Více <https://bit.ly/3M2qFce>

Arboretum Semetín je otevřeno od 1. května do 15. října, 8–18 hodin.

Vstupné uhradíte u vstupní brány.

www.arboretumsemetin.cz

Valašská Manufaktura Přírodních Materiálů

Workshopy a tvořivé ateliéry

děti a rodiče • mateřské školy a klubíky • základní školy a družiny

Valašská Manufaktura Přírodních Materiálů je příjemné místo na Vsetíně - Ohradě pro Vaše přednášky, besedy, workshopy a kurzy spojené s tvořením, přírodními materiály, tradičními technikami, péčí o Zemi a o lidi...

Jana Šobáňová

Tel.: +420 732 994 552, E-mail: tincta-herbae@centrum.cz

II/2 Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky

■ Jak učit POLY

Podpora rozmanitých forem a metod výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ (polytechnické vzdělávání, EVVO).

Průvodkyní programu je skřítková holčička POLY, která vás provede tématy **voda, země, vzduch, slunce a zahrada**. Připraven je akreditovaný vzdělávací program pro pedagogy, projektový den pro MŠ či ŠD, metodické a pracovní listy s náměty a návody na praktické aktivity, 5 sad pomůcek, které dokážeme vytvořit a sestavit dle potřeb školy.

Informace a objednávky: infoevvo@seznam.cz, 605 806 840
www.liska-evvo.cz/doc/jak-ucit-poly-6

Nabídka interaktivních výstav ze Střediska volného času Klubko Staré Město

www.cevzabka.xf.cz/interaktivni_vystavy.html

Pestrost ptačího světa – www.cevzabka.xf.cz/ptaci_svet.html

Bez vody není život – www.cevzabka.xf.cz/voda.html

Příroda a ekologie ve městě – www.cevzabka.xf.cz/priroda_mesto.html

Život s hmyzem – www.cevzabka.xf.cz/hmyz.html

Krajina v proměnách – www.cevzabka.xf.cz/krajina.html

Publikace DDM Šikula Uherské Hradiště, zdarma ke stažení na <http://ddmsikula.cz/index.php/1936-2/>

■ **Příroda do kapsy** – informační materiály pro poznávání přírody.
www.prirodadokapsy.cz

■ **Atelier V lese** – výukové aktivity a hry pro děti.
<https://www.facebook.com/ateliervlesedetem>

■ **Volání Brna** je zápisník pro děti na 2. stupni základní školy a spojuje hned několik podnikavých aspektů:

- schopnost dívat se kolem sebe "aktivníma" očima a vyhledávat příležitosti ke zlepšení
- participativní přístup
- etická a environmentální témata
- schopnost jít do akce a opravdu něco změnit

<https://skoly.damenavas.cz/publikace/>

■ Přírodovědné hry

Nové Přírodovědné hry. Cena 175,- Kč.
Email: jitka.macenauerova@seznam.cz

■ TIP na knížku Koloběh vody Fascinující proměny ve vodní říši.

Je zpracovaná pro děti, ale ne úplně malé, takže na základku přesně akorát. Má cca 140 stran a vodě se věnuje ze všech stran. Od výskytu na Zemi, přes počasí, ledovce, mořské proudy, modelování krajiny, využití vody v tělech organismů, vývoj života ve vodě, některé vodní organismy. Ale i závislost člověka na vodě, vodní energie, voda v domácnosti, zavlažování. Takže skvělý zdroj pro práci s dětmi v přírodopise a zeměpise.
Nakladatelství Lingea

■ Nová knížka Petra Daniše: **Klima je příležitost: Opravdová řešení pro naši budoucnost na Zemi**. Vše o ní a o možnosti ji koupit naleznete tady:
www.klimajepřilezitost.cz
Pár výtisků máme k zakoupení v LÍSCĚ.

■ Člověk v tísní | People in Need

ve spolupráci s dalšími šesti organizacemi právě spouští novou **verzi webu** www.ucimoklimatu.cz
Najdete zde přes 30 lekcí, metodickou podporu, tipy na události, aktuality a řadu dalších nabídek týkajících se klimatického vzdělávání.

Člověk v tísní | People in Need www.clovekvtsni.cz

■ **Metodické i projektové materiály z dílny LIPKY Brno ke stažení zdarma.**

<https://www.lipka.cz/materialy-zdarma?idm=373>

■ **MŮJ PRVNÍ ZÁPISNÍK** – inspirace na aktivity s dětmi,
www.muji1zapisnik.cz/
www.facebook.com/muji1zapisnik/

■ **MŮJ DRUHÝ ZÁPISNÍK**, Amélie Janíková
<http://www.muji1zapisnik.cz/>

Začíná nový školní rok **Můj první zápisník** a **Můj druhý zápisník** může být skvělým doplňkem pro vaše vyučování. Obě knihy začínají podzimem, takže začátek školního roku, je ideální pro začátek používání.

■ **Nové vydání publikace Centra aktivit: Cesta ke smysluplnému učení.**

Publikace představuje unikátní materiál, vycházející z praxe programu Začít spolu, nabízející důkladnou dokumentaci a kritickou reflexi tématu plánování výuky do center aktivit, ale také metodické nástroje, jak stávající praxi rozvíjet a zkvalitňovat.

Knihy byla oceněna 2. místem v soutěži Nejkrásnější česká kniha roku 2022 v kategorii Učebnice a didaktické pomůcky.

Publikaci si můžete objednat na eshopu ZDE:

<https://www.zacitspolu.eu/produkt/centra-aktivit-cesta-ke-smysluplnemu-uceni/>

■ **Nové číslo časopisu Školní zahrada**

Poetické mlžení a čas plodů (či chcete-li plynné skupenství vody) dominuje novému číslu čtvrtletníku Školní zahrada. Pokračuje tak „vodní“ ročník časopisu, který zároveň podporuje klimaticky příznivé prvky, postupy i pojetí celých zahrad. Najdete v něm Kateřinu z Hořejší zahrady, jedlé ostrovy i jedlé školní zahrady, malé krajiny, ve kterých se dějí velké věci, neboli zahradu skřítky Větrníka, originální pomůcku na rychlý odhad srážek z rosy, výsevy babího léta, kterými můžeme prospěšně využít klimatické zmatky v počasí, metodické a poznávací inspirace pro podzimní mlhy a leccos dalšího.

Vychází v papírové podobě jako příloha Bedrníku, elektronicky je možno ji odebírat prostřednictvím www.skolni-zahrada.cz.

Naším cílem je dostat děti VEN. Podpoříme vás na cestě ven. Spojujeme učitele, rodiče i odborníky. Chceme, aby se každé dítě v ČR rozvíjelo zdravě díky tomu, že si hraje a že se učí v podnětném prostředí venku.

Výuka venku, v přímém kontaktu s přírodou a se světem, přináší dětem mnoho výhod, což jednoznačně potvrzuje praktická zkušenost ze škol i odborný výzkum. Učení venku je názornější, zlepšují se vzdělávací výsledky, roste motivace dětí k učení, posiluje se jejich zdraví.

Na webu www.ucimesevenku.cz poznejte **7 dobrých důvodů:**

PROČ se učit s dětmi venku.

Inspirujte se, CO a JAK učit venku v různých předmětech.

Seznamte se s učiteli a řediteli, kteří venku učí.

Zjistěte, jaké pomůcky není třeba kupovat.

Vyzkoušejte osvědčené aktivity pro učení venku.

Přijďte na seminář.

Staňte se součástí i uzavřené skupiny **UČÍME se VENKU na facebooku!**

Sdílejte na webu či na facebooku také vaše příběhy a zkušenosti.

Doporučte tyto stránky přátelům a kolegům.

<https://ucimesevenku.cz/co-se-ucit-venku/>

METODIKY UČÍME se VENKU

Ušetřete si čas v hledání inspirace ven.

S metodikami Učíme se venku získáte hotové lekce, které můžete venku snadno využít.

Nově i jako elektronické publikace v PDF.

<https://ucimesevenku.cz/publikace/>

Ušetřete si čas v hledání inspirace ven.

S metodikami Učíme se venku získáte hotové lekce, které můžete venku snadno využít.

Nově i jako elektronické publikace v PDF.

<https://ucimesevenku.cz/e-sady-ven/>

Vylítejte se s dětmi venku

Inspirace pro družiny venku na

<https://ucimesevenku.cz/druziny/>

Jděte VEN

Inspirativní náměty pro pobyt venku:

www.jdeteven.cz

V LÍSCĚ jsme pro pedagogy vydali metodiku **Učíme se v zahradě s Ěpkou a Větvičkou** – náměty

na celoroční činnost s dětmi ve věku 4–8 let nejen v zahradě. Autory jsou Lenka a Petr Pavelčíkovi.

www.liska-evvo.cz/doc/liska-vydala-v-edici-orisek-novou-publikaci

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

7 DŮVODŮ, PROČ UČIT VENKU

1. Děti učení venku baví

Učení venku je názorné, třírozměrné a pestré. Přináší mnoho nových podnětů nejen pro naše smysly, ale i pro naše myšlení.

2. Zvyšuje zájem o učení

Spojení se skutečným světem přináší pocit smysluplnosti učení. Roste pocit uspokojení z vlastního učení. Snižuje se počet absencí.

3. Zlepšuje vzdělávací výsledky

Co se naučíme skrze zážitky venku, se v mozku ukládá hlouběji a snadněji se vybavuje. Kontakt s přírodou zlepšuje pozornost a soustředění.

4. Podporuje zdraví dětí

Pobyt a pohyb venku snižuje nadváhu a obezitu, zlepšuje fungování imunitního systému a snižuje počet nemocí.

5. Děti i učitelé jsou spokojenější

Kontakt s přírodou významně přispívá k duševnímu zdraví a pohodě. Snižuje stres, úzkost a deprese.

6. Posiluje vztahy mezi dětmi i s učiteli

Venku děti rozvíjí nejen své znalosti, ale současně i emoční a sociální inteligenci. Snižují se důvody ke vzniku agresivity a násilí.

7. Učit venku je přirozené

Děti se učily venku více než 99% lidské historie. Jsou na to připravené.

Nový projekt Písmena a čísla VENKU s Lískou

Hlavním cílem projektu je podpořit venkovní výuku na I. stupni základních škol, ve školních družinách, střediscích volného času a v mateřských školách.

Vytvořit, pilotně ověřit, realizovat a zajistit evaluaci 4 tematických programů pro cílové skupiny projektu (Místo, kde žijeme/Životní podmínky/ Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody/ Současnost a minulost v našem životě).

Podpořit přípravu, vzdělávání a rozvoj lektorů, zázemí pro společnou tvorbu programů, sdílení zkušeností, evaluaci i oslovení dalších lektorů v regionu.

Připravit pomůcky pro lektory - materiální a didaktické vybavení pro venkovní výuku.

Zpracovat materiály pro venkovní výuku (příprava lektora, pracovní listy, šablony, foto návody apod.). Podpořit sdílení materiálů a aktivit programu Učíme se venku na školách a SEV v území.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2023.

Projekt Učíme se venku s LÍSKOU II, aneb jaro, léto, podzim, zima, v přírodě je vždycky prima

Vytvořili a ověřili jsme 21 nových aktivit pro I. stupeň ZŠ, připravili 8 projektových dnů, vydali motivační tematickou podložku s klipem, zajistili vzdělávání a přípravu lektorů.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2022.

II/4 Projekty pro školy, soutěže

- Badatelsky orientované vyučování, <http://badatele.cz/cz>
- Fairtradová škola, https://www.fairtradeskoly.cz/ft_skoly
- Globální rozvojové vzdělávání, www.globalnirozvojovavzdelavani.cz
- GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program, <https://globe-czech.cz/cz>
- Jeden svět na školách (mediální vzdělávání), www.jsns.cz
- Mezinárodní program Ekoškola, <https://ekoskola.cz/cz>
- Odpovědná škola, www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- Skutečně zdravá škola, www.skutecnezdravaskola.cz
- Světová škola, www.svetovaskola.cz
- Škola pro udržitelný život, www.skolaprozivot.cz
- Učíme se venku, www.ucimesevenku.cz
- Žákovské parlamenty, www.skolaprodemokracii.cz

Škola pro udržitelný život v roce 2023

Škola, která aktivně mění své okolí, pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává žákům slovo, připravuje je na skutečný život, je otevřená komunitě a mění svět k lepšímu.

Žáci těchto škol spolu s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro rozvoj své obce nebo okolí školy. Spolu pak postupně realizují navržené změny a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a učí se (naplňují **místní Agendu 21**).

Vše se děje s ohledem na udržitelný rozvoj místa i světa a je tak praktickým příkladem naplňování **Cílů udržitelného rozvoje 2015–2030** (Sustainable Development Goals – SDGs) a **Strategického rámce České republiky 2030** na místní úrovni.

Více informací na www.skolaprozivot.cz

Ve Zlínském kraji se můžete obracet na Lísku, infoevvo@seznam.cz

HORNÍ
MARŠOV
s.p.s.

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfpz.cz

Přehled soutěží najdete na www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas

- Klimatická soutěž CO2 liga.
Celoroční program o ochraně klimatu pro 2. stupeň ZŠ/SS.
www.CO2liga.cz

II/5 Tipy na výlety, exkurze, výstavy

- Arboretum Semetín, Vsetín, www.arboretumsemetin.cz
- Archeoskanzen Modrá, www.archeoskanzen.cz
- Informační centrum Velké Karlovice, www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum
- Muzeum Františka Skopalíka, Hulín, Záhlinice
- Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě
- Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně, www.muzeum-zlin.cz
- Muzeum Kroměřížska, www.muzeum-km.cz
- Muzeum regionu Valašsko, www.muzeumvalassko.cz
- Muzeum v přírodě Rochus, www.skanzenrochus.cz
- Muzeum v přírodě Rymice, www.muzeum-km.cz/muzeum-v-priode-rymice
- Muzeum zemědělské techniky našich dědů, Pravčice, www.muzeum-zemedelstvi-pravcice.cz
- Naučná stezka Boří, Divoky, Kroměřížsko <http://www.csopdivoky.cz/aktivity/naucna-stezka-bori/>
- Trezor přírody v Horní Lidči, www.trezorprirody.cz
- Valašské muzeum Rožnov p. R., Valašský rok, www.vmp.cz
- Zvonice Soláň, <https://www.zvonice.eu/>
- 14I15 Baťův institut Zlín, www.14-15.cz

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Kdo ušil naše tričko? Kdo vypěstoval kávu, kterou pijeme? Kdo nakupuje české zbraně? Kdo prodává v obchodu dole na rohu? Kam mizí naše odpady? Kdy vás naposledy požádal na ulici někdo o peníze? Proč se potýkáme s čím dál tím většími suchy a hrozivějšími povodněmi? Pokud si na tyto otázky odpovíme, zjistíme, že náš svět je propojený víc, než si myslíme.

Více než kdy dřív tak platí citát Johna Donneho, který již v roce 1624 pronesl, že "Žádný člověk není ostrov sám pro sebe". Z toho pro nás vyplývají nejen nové příležitosti, ale i výzvy.

Proto se téměř všechny státy světa, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i občané ze všech kontinentů rozhodli najít cestu jak těmto výzvám, jež souvisejí s rozvojem našeho světa, společně čelit.

Výsledkem této snahy jsou Cíle udržitelného rozvoje. Jedná se o dokument schválený členskými státy OSN.

Jednotlivé cíle naznačují oblasti a ukazují směry, kterými bychom se měli v následujících 15 letech vydat, pokud chceme přispět k rozvoji, který nebude probíhat na úkor společnosti ani přírody. Takovému rozvoji, který naplní potřeby současné generace bez toho, aniž by ohrozil životní podmínky generací dalších. Dokument obsahuje 17 cílů, kterých by mělo být dosaženo do roku 2030.

Konkrétní seznam všech cílů je a jejich podrobný popis naleznete v levém sloupci pod čísly jednotlivých cílů a na webových stránkách Informačního centra OSN. Pod každým cílem naleznete kromě nejdůležitějších informací a zajímavostí také tematický Metodický balíček www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/, který je určen především pedagogům pro práci s tématem ve výuce.

Cíle se věnují těmto tématům:

Globální rozvojové vzdělávání

Globální rozvojové vzdělávání je celoživotní vzdělávací proces, který vede k porozumění ekonomických, sociálních, politických, environmentálních a kulturních procesů, které čím dál více ovlivňují životy lidí v globalizovaném světě. Rozvíjí dovednosti a podporuje vytváření hodnot a postojů tak, aby lidé byli schopni a ochotni aktivně se podílet na řešení lokálních a globálních problémů. (definice dle Národní strategie)

Globální rozvojové vzdělávání směřuje k přijetí zodpovědnosti za vytváření světa, kde mají všichni lidé možnost žít důstojný život.

HLAVNÍ TÉMATA GRV:

Globalizace a vzájemná závislost jednotlivých částí světa

- ekonomická globalizace včetně světového obchodu a etického spotřebitelství,
- kulturní, sociální a politická globalizace,
- migrace ve světě,
- mezinárodní instituce

Lidská práva

- základní lidská práva,
- dětská práva a práva seniorů,
- rovné příležitosti a tolerance k jinakosti,
- demokracie a dobré vládnutí,
- rovnost mužů a žen

Globální výzvy

- odstranění chudoby a nerovnosti,
- vyšší míra vzdělanosti,
- zdraví obyvatel,
- potravinové zabezpečení,
- přístup k nezávadné/pitné vodě,
- životní prostředí a klimatické změny,
- populační růst,
- mírová řešení konfliktů,
- odstranění digitální nerovnosti

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce

- rozvoj, jeho pojetí a kulturní podmíněnost,
- cíle udržitelného rozvoje,
- historie, motivy, principy humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktéři mezinárodní humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktivity České republiky a EU v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce

Strategie GRV a osvěty o globálních souvislostech 2018–2030 ke stažení ZDE:

<https://arpok.cz/co-delame/globalni-rozvojove-vzdelavani/>

Možnosti zapojení škol najdete zde: <https://arpok.cz/pro-pedagogy>

Doporučené odkazy, videa a publikace

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)

17 Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) představují program rozvoje na následujících 15 let (2015–2030) a navazuje na úspěšnou agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Více podrobných informací, studijní materiály, akční manuály a mnoho dalších zdrojů na ústřední stránce OSN k SDGs 17 Goals to Transform Our World. Najdete zde i odkazy na stahování ikon, publikací i filmů k SDGs v češtině.

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

Největší lekce pro svět – jak se každý můžeme zapojit?

Organizace spojených národů vyhlásila 17 cílů udržitelného rozvoje, které musíme splnit do roku 2030. To však OSN nezvládne sama a potřebuje pomoc každého z nás. Jak se zapojit?

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

www.youtube.com/watch?time_continue=73&v=bFWSFJTjP9E&feature=emb_logo

Co jsou to Cíle udržitelného rozvoje? Co je to udržitelný rozvoj?

A jak může pomoci každý z nás? Informační video vzdělávacího programu Opravdový svět, Adra, o.p.s. www.youtube.com/redirect?event=video

www.adra.cz/opravdovysvet

III/2 Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín,** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady,** <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu,** www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.
- **Časopis Školní zahrada.**
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada.** V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete mimo jiné i interaktivní **mapu školních zahrad,** kam můžete přidat i tu vaši.
- **Semínkovna – sázej, sklízej, sdílej**
Tak jako se v knihovně půjčují knihy, semínkovna nabízí osivo do vaší zahrádky. Tak jako se do knihovny knihy po přečtení vracejí, tak i při sklizni vaší zeleniny myslíte na sdílení sklizených semínek v semínkovně...
Semínkovna = osivo ke sdílení
Iniciativa vznikla v ČR v roce 2015 na podporu svobodného sdílení osiva, semenaření a přírodního zahradničení. Vzorem jí byly francouzské Les Grainotheques a americké The Seedbanks.
Semínkovny, ať už je to skříňka, košíček, krabička ap., jsou místem, kde zahradníci mohou mezi sebou bezplatně sdílet osivo ze svých zahrádek. Osivo by mělo být výhradně v „Bio“ kvalitě, tedy nemožené a z chemicky neošetřovaných rostlin. Mělo by jít o výsledek domácího semenaření. Semínka jsou nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní spotřebu.
<https://seminkovny.com/>
V našem regionu najdete Semínkovny na <https://seminkovny.com/zlinsky-kraj/>
Základní škola Vsetín, Rokytnice
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
Centrum Veronica Hostětín
Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
Semínkovna Zlín
Family Point Zlín na třídě Tomáše Bati 204
(bývalá Knihovna Františka Bartoše).
www.facebook.com/groups/SeminkovnaZlin/

III/3 Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování.
Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

III/4 Místní produkty, biopotraviny

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- **Regionální značky** www.regionalni-znacky.cz
- **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobkyzkraje.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska.**
REGIONÁLNÍ KATALOG BIOPOTRAVIN A EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ PRO SPOTŘEBITELE „Kam pro bio ve Zlínském kraji a na Hodonínsku“
www.iskopanice.cz
- **Mapa českých biopotravin,** <https://kde.lovime.bio/>

Systém Fairtrade a známka FAIRTRADE

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování členů komunity.

LÍSKA je

- členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**,
- členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>
- místním podporovatelem **Fairtrade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Fairtrade Česko a Slovensko, z.s.,

je platformou organizací občanské společnosti, které se zabývají etikou obchodu, globálním rozvojem, udržitelnou spotřebou, ochranou životního prostředí a lidských práv.

Již od roku 2004 pracujeme na zvyšování informovanosti o principech a smyslu systému Fairtrade. V České republice a na Slovensku zastupujeme globální organizaci Fairtrade International, jsme garantem vysoké kvality a důvěryhodnosti ochranné známky FAIRTRADE. Monitorujeme český a slovenský trh s fairtradovými výrobky a podporou uvědomělé spotřeby napomáháme k tomu, aby se fairtradové výrobky v co nejvyšší míře dostávaly do obchodní sítě v ČR a na Slovensku. Vedle spolupráce s obchodníky působíme také na širokou veřejnost, a to prostřednictvím aktivit, na kterých se podílíme, jako jsou kampaně Fairtradová města, Fairtradové školy nebo happening Férová snídaně.

Více na www.fairtrade-cesko.cz.

Fairtrade Česko a Slovensko přináší novinky ze světa Fairtrade

Dopady na pěstitele a situaci celkově sledujte na webových stránkách a sociálních sítích Fairtrade Česko a Slovensko
<https://fairtrade-cesko.cz/>

TŘI MOŽNOSTI PODPORY FAIRTRADE:

SPOTŘEBOU

OSVĚTOU

VZDĚLÁVÁNÍM

Podpořte s námi povědomí o systému certifikace Fairtrade

Fairtrade Česko a Slovensko, jehož je Líška členem, spustilo další kampaň na podporu zvýšení povědomí české a slovenské veřejnosti o systému certifikace Fairtrade a hodnotách, které reprezentuje: **spravedlivá odměna za práci, zákaz dětské a nucené práce, pěstování šetrné k životnímu prostředí.**

Kampaň můžete šířit a sdílet na sociálních sítích **Facebook**, **Twitter**, **YouTube**, **Instagram**. Na speciálních odkazech webových stránek **CZ** i **SK** najdete podklady. Děkujeme.

Pomáháme

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka pomáhá

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhacovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětové nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

Chráíme mořské želvy

Nádherné tvory, žijící na Zemi více než 110 miliónů let. www.morskezelvy.cz

ZOO Zlín

www.zoozlin.eu/sponzorstvi/
<https://shop.zoozlin.eu/kategorie/2-darky>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Aktivity LÍSKY podporují Zlínský kraj, město Vsetín, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo životního prostředí, SFŽP, FAIRTRADE Česko a Slovensko, GALVAMET, s.r.o. Vsetín, Městské lesy Vsetín, TG TISK, s.r.o., Lanškroun, AVIS – elektronika, s.r.o., Vsetín, Josef Spitzer, papírnictví Stanislav Olšák, Vsetín, členové Klubu LÍSKY, dárci programu DARUJME.cz

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Facebook a Instagram Lísky i osvětových kampaní.**
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcek k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Přehled akcí v regionu i mimo region. Pozvánky na vaše akce, programy, besedy, výstavy, exkurze, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane
- **Aktuální nabídka vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení**, www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchozí chodbou budovy PETRKLÍČ do dvora, vchodové dveře jsou ze zadní části oranžové budovy, nebo přímo dvorem kolem budovy OSSZ Vsetín, od řeky Bečvy).

Otevřeno: pondělí – čtvrtek, 8.30–15.00 hodin

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaj, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité **Lukášovy hračky** a **knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učít POLY

Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líska / Stromy a my

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje.

Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času a Plavecká škola Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 13/2023

strana 23